



AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 10 mai 2019

cu privire la taxa pe activele financiare ale băncilor și cu privire la indicele de referință al ratei
dobânzii pentru contractele de credit pentru consumatori
(CON/2019/18)

Introducere și teme juridic

La 20 martie 2019, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Ministerului Finanțelor Publice din România o solicitare de emiteră a unui aviz cu privire la un proiect de ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea a trei acte normative referitoare la taxa pe activele financiare ale băncilor și la indicele de referință al ratei dobânzii pentru contractele de credit pentru consumatori (denumit în continuare „proiectul de ordonanță”). La 29 martie 2019, proiectul de ordonanță a fost adoptat cu modificări de Guvernul României (denumit în continuare „ordonanța de guvern”)¹, iar în prezent face obiectul procedurii de aprobare în Parlament.

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, precum și pe articolul 2 alineatul (1) a treia și a șasea liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului², întrucât ordonanța de guvern se referă la Banca Națională a României (BNR) și la normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor și piețelor financiare. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul ordonanței de guvern

- 1.1 Ordonanța de guvern a fost introdusă pentru a revizui anumite elemente ale taxei pe activele financiare ale băncilor, care a fost introdusă la sfârșitul lunii decembrie 2018³, și pentru a înlocui indicele de referință al ratei dobânzii utilizat în contractele de credit pentru consumatori cu rate variabile ale dobânzii denumite în lei românești⁴.

¹ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 din 29 martie 2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 245 din 29 martie 2019.

² Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare (JO L 189, 3.7.1998, p. 42).

³ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 din 28 decembrie 2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018.

⁴ În temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 din 9 iunie 2010 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 389 din 11 iunie 2010 și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 52/2016 din 14 septembrie 2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 727 din 20 septembrie 2016.

1.2 *Taxa pe activele financiare ale băncilor*

Obiectivele care stau la baza aspectelor revizuite ale acestei taxe constau în creșterea intermedierei financiare, scăderea costului creditării populației și încurajarea economisirii. Astfel, ordonanța de guvern urmărește să încurajeze instituțiile de credit să contribuie la atingerea acestor obiective prin: (a) creșterea creditării către societățile nefinanciare și gospodăriile populației; și (b) reducerea diferenței dintre dobânzile percepute la creditele acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației și dobânzile acordate la depozitele societăților nefinanciare și ale gospodăriilor populației⁵.

1.3 Taxa pe activele financiare ale băncilor este percepută asupra instituțiilor de credit, persoane juridice române, inclusiv sucursalele din străinătate ale acestora, și asupra sucursalelor din România ale persoanelor juridice străine. Încasările din taxă sunt considerate venituri la bugetul de stat, iar cheltuielile cu taxa vor fi deductibile la stabilirea rezultatului fiscal al băncilor în conformitate cu Legea privind Codul fiscal⁶.

1.4 În urma modificărilor introduse prin ordonanța de guvern, baza impozabilă constă în activele financiare nete ale băncilor, astfel cum sunt înregistrate în evidențele contabile, existente la sfârșitul semestrului, respectiv anului pentru care se datorează taxa, din care se scad următoarele categorii de active financiare: (a) numerar; (b) solduri de numerar la bănci centrale la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (c) expuneri neperformante la valoare netă; (d) titluri de datorie emise de administrații publice la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (e) credite și avansuri acordate administrațiilor publice la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (f) credite acordate de instituțiile de credit sectorului neguvernamental purtătoare de garanții primite din partea administrației publice centrale la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (g) credite acordate instituțiilor de credit, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (h) depozite la instituții de credit, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (i) conturi de corespondent la instituții de credit (nostro) și creanțe atașate, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante; (j) operațiuni reverse repo și titluri luate cu împrumut, creanțe atașate și sume de amortizat, la valoare netă, din care se exclud expunerile neperformante.

1.5 În urma modificărilor introduse prin ordonanța de guvern, cota taxei este fie de 0,4% din baza impozabilă pe an pentru băncile cu o cotă de piață mai mare sau egală cu 1%, fie de 0,2% din baza impozabilă pe an pentru băncile cu o cotă de piață mai mică de 1%. În acest scop, cota de piață a unei bănci se calculează ca raportul dintre valoarea totală a activelor instituției bancare și valoarea totală a activelor agregate pentru sistemul bancar, inclusiv sucursale.

1.6 În urma modificărilor introduse prin ordonanța de guvern, taxa pe activele financiare ale băncilor se datorează în limita profitului contabil înregistrat la sfârșitul semestrului sau al anului pentru care se datorează taxa. În plus, băncile care înregistrează pierderi la sfârșitul semestrului sau al anului

⁵ Preambulul ordonanței de guvern și expunerea de motive a ordonanței de guvern, astfel cum a fost transmisă Parlamentului.

⁶ Legea nr. 227/2015 din 8 septembrie 2015 privind Codul fiscal, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015.

pentru care se datorează taxa nu sunt supuse acesteia. De asemenea, băncile cărora autoritatea de supraveghere le-a impus limitarea activității de creditare nu datorează această taxă pentru perioada în care se aplică astfel de limitări.

- 1.7 În plus, în conformitate cu obiectivele declarate ale acesteia, ordonanța de guvern introduce două categorii de reduceri ale taxei: (a) o reducere a taxei de până la 50% pentru contribuția la creșterea intermedierei financiare prin creșterea creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației în conformitate cu o țintă guvernamentală stabilită anual; și (b) o reducere a taxei de până la 50% pentru diminuarea marjelor de dobândă, fie sub o marjă de referință a dobânzii stabilită anual, fie în conformitate cu o țintă guvernamentală stabilită anual. În acest sens, marja de dobândă este diferența între rata medie ponderată a dobânzii la creditele denumite în lei acordate de o instituție bancară societăților nefinanciare și gospodăriilor populației și rata medie ponderată a dobânzii la depozitele denumite în lei atrase de la societăți nefinanciare și gospodăriile populației.
- 1.8 În consecință, în ceea ce privește prima categorie de reducere a taxei, ordonanța de guvern prevede o reducere proporțională a taxei de până la 50% în cazul în care soldul creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației la sfârșitul trimestrului sau al anului pentru care taxa este datorată crește în raport cu soldul aceluiași tip de credite la sfârșitul anului anterior. Reducerea taxei este proporțională cu raportul dintre creșterea creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației și ținta de creștere a creditării stabilită pentru anul în care este datorată taxa. În cazul în care creditele acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației scad, nu se aplică o reducere a taxei. În plus, referința față de care se calculează creșterea creditării pentru anul următor nu va fi redusă, ci se va menține la nivelul soldului creditelor la sfârșitul anului anterior anului în care creditele acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației au scăzut, până când soldul creditelor acordate societăților nefinanciare și gospodăriilor populației la sfârșitul trimestrului sau al anului pentru care taxa este datorată depășește această referință.
- 1.9 În ceea ce privește a doua categorie de reducere a taxei, ordonanța de guvern prevede: (a) o reducere a taxei cu 50% în cazul în care marja de dobândă pentru trimestrul sau anul pentru care taxa se datorează este mai mică sau egală cu marja de referință a dobânzii stabilită pentru anul în care taxa este datorată; sau (b) o reducere proporțională de până la 50% a taxei în cazul în care marja de dobândă calculată la sfârșitul trimestrului sau al anului pentru care taxa este datorată se diminuează în raport cu marja de dobândă calculată la sfârșitul anului anterior. Reducerea taxei este proporțională cu raportul dintre diminuarea marjei de dobândă și ținta de diminuare a marjei stabilită pentru anul pentru care taxa este datorată. În caz de creștere a marjei de dobândă nu se aplică o reducere a taxei. În plus, referința față de care se calculează diminuarea marjei de dobândă pentru anul următor nu va crește, ci se va menține la nivelul marjei de dobândă la sfârșitul anului anterior anului în care marja de dobândă a crescut, până când marja de dobândă la sfârșitul trimestrului sau al anului pentru care taxa este datorată scade sub această referință.
- 1.10 În plus față de aceste reduceri ale taxei, ordonanța de guvern prevede o scutire de la plata taxei pentru primul trimestru în următoarele situații: (a) în cazul în care ținta de creștere a creditării a fost îndeplinită în întregime; (b) în cazul în care ținta de diminuare a marjei de dobândă a fost

îndeplinită în întregime; (c) în cazul în care nivelul procentual agregat al creșterii creditării și al diminuării marjei de dobândă este cel puțin 100%.

- 1.11 În sfârșit, ordonanța de guvern prevede că ținta de creștere a creditării, ținta de diminuare a marjei de dobândă și marja de referință a dobânzii se stabilesc anual de Guvernul României, la propunerea Ministerului Finanțelor Publice, la recomandarea Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială. Pentru 2019, ordonanța de guvern stabilește ținta de creștere a creditării și ținta de diminuare a marjei de dobândă la 8%, iar marja de referință a dobânzii la 4%.
- 1.12 *Indicele de referință al ratei dobânzii pentru contractele de credit pentru consumatori*
Ordonanța de guvern urmărește să crească transparența indicelui de referință al ratei dobânzii utilizat în contractele de credit pentru consumatori cu rate variabile ale dobânzii denumite în lei prin înlocuirea Romanian Interbank Offer Rate cu un nou indice de referință calculat exclusiv pe baza tranzacțiilor interbancare⁷.
- 1.13 Ordonanța de guvern prevede că noul indice de referință al ratei dobânzii urmează a fi publicat în fiecare zi lucrătoare pe website-ul BNR.
- 1.14 De asemenea, ordonanța de guvern prevede că noul indice de referință al ratei dobânzii va reprezenta o medie ponderată a ratelor dobânzii cu volumele tranzacțiilor de pe piața interbancară. Indicele de referință se calculează la finalul fiecărui trimestru, ca medie aritmetică a ratelor zilnice ale dobânzii determinate pentru trimestrul anterior, urmând a se aplica de fiecare instituție de credit pentru trimestrul următor.

2. **Observații cu privire la taxa pe activele financiare ale băncilor**

2.1 *Necesitatea evaluării impactului*

BCE a recomandat în mod constant ca introducerea unor taxe speciale asupra băncilor sau instituțiilor financiare să fie precedată de o evaluare cuprinzătoare a impactului⁸. O evaluare cuprinzătoare a impactului taxei pe activele financiare ale băncilor este necesară pentru a asigura că beneficiile măsurii fiscale depășesc costurile, având în vedere nu doar efectele potențial negative asupra stabilității financiare și asupra economiei, ci și implicațiile potențiale pentru condițiile de creditare ale băncilor și pentru transmisia politicii monetare. În această privință, BCE observă că utilizarea unor evaluări ale impactului prompte și pertinente a fost de asemenea subliniată, deși într-un cadru mai larg, în Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al României pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2018⁹, potrivit căreia România ar trebui să întreprindă acțiuni astfel încât să asigure un grad mai ridicat de vizibilitate a procesului decizional, recurgând în mod sistematic și eficient la evaluarea impactului normativ și la consultarea și implicarea părților interesate în elaborarea și punerea în aplicare a reformelor.

⁷ Expunerea de motive a ordonanței de guvern, astfel cum a fost transmisă Parlamentului.

⁸ A se vedea punctul 3.2.2 din avizul CON/2010/62, punctul 3.3 din avizul CON/2011/31, punctul 2.2 din avizul CON/2013/44 și punctul 2 din avizul CON/2016/1. Toate avizele BCE se publică pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu.

⁹ Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al României pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2018 (JO C 320, 10.9.2018, p. 98).

2.2 *Efecte asupra stabilității financiare*

Fără a aduce atingere obiectivului Guvernului de a crește intermedierea financiară, introducerea taxei ar beneficia de pe urma unei evaluări prealabile a impactului, pentru a reduce riscurile potențiale la adresa stabilității financiare. Dat fiind mecanismul de stimulare introdus prin ordonanța de guvern, o astfel de evaluare ar trebui, de asemenea, să ia în considerare riscul ca furnizarea de credite către societățile nefinanciare și gospodăriile populației să fie ghidată de potențiale avantaje fiscale. De asemenea, o astfel de evaluare ar trebui să ia în considerare măsura în care configurația taxei încurajează instituțiile de credit să-și modifice profilul de risc prin restructurarea portofoliilor acestora. Furnizarea de credite ar trebui să se bazeze în primul rând pe un sistem prudential robust și pe respectarea deplină a cerințelor privind bonitatea debitorilor¹⁰. O astfel de abordare ar contribui la o distribuire corespunzătoare a creditelor în economie, iar acest lucru, la rândul său, ar proteja bilanțurile băncilor de potențiale pierderi viitoare. În timp, această abordare ar contribui și la promovarea unei stabilități financiare durabile și la siguranța și soliditatea băncilor. În sfârșit, stimulentele create de taxa revizuită ar trebui alinate la obiectivele și măsurile de politică macroprudențială puse în aplicare în România.

2.3 *Efectele asupra economiei României*

Se impune o analiză cuprinzătoare și promptă a impactului în ceea ce privește implicațiile practice ale ordonanței de guvern, având în vedere și faptul că introducerea unor taxe ad-hoc asupra băncilor poate crea incertitudine în activitățile acestora și în final poate prezenta riscuri pentru furnizarea de credite, ceea ce ar putea afecta creșterea pe termen lung din economia reală¹¹. În conformitate cu orientarea păstrată în trecut¹², BCE avertizează împotriva unor stimulente în creditare care să conducă la denaturări în ceea ce privește alocarea eficientă a ofertei de credite și la dezechilibre sectoriale suplimentare în economia reală.

2.4 *Implicații pentru condițiile de creditare ale băncilor și pentru transmisia politicii monetare*

O alocare inefficientă a creditului afectează nu numai stabilitatea financiară și economia reală, ci și mecanismul de transmisie a politicii monetare. Ordonanța de guvern introduce reduceri ale taxei pentru băncile care oferă credite sectorului real într-un volum sporit sau la marje reduse. Orice măsură care urmărește să stimuleze activitatea de creditare, dacă nu este concepută în mod corespunzător, poate produce denaturări în alocarea creditului. Aceste măsuri pot determina băncile să devină prea permissive în ceea ce privește normele de creditare ale acestora, pentru a atinge țintele privind volumul creditării. La cealaltă extremă, în încercarea de a atinge țintele în ceea ce privește diminuarea marjei, băncile își pot reduce în mod disproporționat creditarea acordată debitorilor relativ mai riscanți, dar totuși solvabili, cu prime de risc ridicate, de exemplu, întreprinderi mici și mijlocii, care se bazează exclusiv pe împrumuturi bancare și care nu au acces la finanțare pe piața de capital. Probabilitatea materializării unor asemenea efecte secundare depinde de detaliile calibrării și de riscul de credit și condițiile cererii cu care se confruntă fiecare intermediar.

10 A se vedea punctul 3.2 din Avizul CON/2011/31.

11 A se vedea punctul 2.1 din Avizul CON/2016/1 și punctul 3.2.2 din Avizul CON/2010/62.

12 A se vedea punctul 3.1 din Avizul CON/2011/31.

- 2.5 Deși taxa introdusă prin ordonanța de guvern este concepută să aibă un impact mai scăzut asupra băncilor care acordă un volum sporit de credite economiei reale, se poate totuși anticipa că aceasta va avea în ansamblu un efect negativ asupra profitabilității lor. Întrucât rezultatul reportat constituie o importantă sursă de capital, o taxă pe activitatea băncilor ar putea avea implicații care nu ar trebui neglijate asupra capacității lor de intermediere. Astfel, evaluarea impactului ar trebui să țină seama și de efectele de echilibru de ansamblu ale măsurii fiscale, mai ales într-o țară care se bazează pe prezența intermediarilor străini, care pot evita mai ușor sarcina fiscală sporită prin realocarea geografică a activelor.
- 2.6 În sfârșit, analiza cost-beneficiu ar trebui să ia în considerare și condițiile de finanțare a sectorului real, care joacă un rol important în mecanismul de transmisie a politicii monetare și care ar putea reprezenta *de facto* o țintă intermediară pentru băncile centrale. Același lucru este valabil pentru volumul creditării economiei reale, care poate fi utilizat în mod explicit ca țintă intermediară a măsurilor de politică monetară. În consecință, mecanismul de stimulare prevăzut prin ordonanța de guvern, care vizează condițiile de finanțare și activitatea de creditare, ar trebui evaluat pentru a stabili dacă poate avea implicații asupra instrumentarului BNR.

3. Observații cu privire la indicele de referință al ratei dobânzii pentru contractele de credit pentru consumatori

- 3.1 BCE apreciază obiectivul ordonanței de urgență de a introduce un indice de referință bazat pe tranzacții pentru contractele de credit pentru consumatori cu rate variabile ale dobânzii denumite în lei („noul indice de referință”). Acesta corespunde principiilor care stau la baza cadrului de reglementare al Uniunii privind indicii de referință financiari, în special Regulamentul (UE) 2016/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹³, și a altor bune practici recunoscute la nivel internațional¹⁴. Atunci când datele de intrare sunt date bazate pe tranzacții, se poate exercita în mai mică măsură o marjă de apreciere la furnizarea datelor de intrare și, prin urmare, există mai puține posibilități de manipulare a datelor¹⁵.
- 3.2 Cu toate acestea, ordonanța de guvern ar trebui să ia în considerare faptul că datele de intrare bazate pe tranzacții reale trebuie utilizate numai atunci când sunt suficiente și corespunzătoare. În cazul în care datele bazate pe tranzacții sunt insuficiente sau necorespunzătoare pentru a reprezenta în mod exact și fiabil piața sau realitatea economică pe care indicele de referință este destinat să o măsoare, pot fi folosite și date de intrare care nu sunt date de tranzacție, inclusiv estimări de preț, cotații și cotații ferme sau alte valori¹⁶.
- 3.3 De asemenea, ar trebui asigurată compatibilitatea ordonanței de guvern cu Regulamentul (UE) 2016/1011 și cu dispozițiile conexe din Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a

¹³ Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în cadrul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru a măsura performanțele fondurilor de investiții și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2014/17/UE și a Regulamentului (UE) nr. 596/2014 (JO L 171, 29.6.2016, p. 1).

¹⁴ A se vedea Consiliul Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (OICU-IOSCO), Principii privind indicii de referință financiari (iulie 2013), disponibil la www.iosco.org.

¹⁵ Considerentul 26 din Regulamentul (UE) 2016/1011.

¹⁶ Articolul 11 alineatul (1) și anexa I la Regulamentul (UE) 2016/1011.

Consiliului¹⁷ și Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și al Consiliului¹⁸. Fără a aduce atingere competenței Comisiei Europene de a monitoriza punerea în aplicare a dreptului Uniunii, BCE observă că, deși indicii de referință ai ratei dobânzii sunt utilizați în contractele de credit pentru consumatori cu rate variabile ale dobânzii denuminate în monede străine sau denuminate în lei (precum noul indice de referință), ordonanța de guvern nu introduce cerințe de informare privind denumirile respectivelor indici de referință și ale administratorilor acestora, nici privind impactul potențial asupra consumatorului al mijloacelor prin care indicii de referință sunt stabiliți¹⁹.

- 3.4 De asemenea, BCE observă că ordonanța de guvern nu specifică elemente esențiale ale noului indice de referință, precum denumirea (și acronimul) și administratorul noului indice de referință, nici metodologia completă pentru stabilirea noului indice de referință sau momentul în care vor fi puse la dispoziție aceste detalii. În cazul în care administratorul noului indice de referință prevăzut în ordonanța de guvern ar fi BNR, BCE observă că Regulamentul (UE) 2016/1011 nu se aplică băncilor centrale²⁰, deoarece băncile centrale respectă deja principiile, standardele și procedurile care asigură integritatea și independența acestora în activitate²¹. Prin urmare, în cazul în care BNR ar urma să fie desemnată administrator, ordonanța de guvern nu ar trebui să afecteze marja de apreciere a BNR privind elaborarea metodologiei de stabilire a noului indice de referință pentru a-i asigura acuratețea, integritatea și fiabilitatea. În cazul în care băncile centrale furnizează indici de referință, este responsabilitatea acestora să stabilească proceduri interne corespunzătoare pentru a asigura acuratețea, integritatea, fiabilitatea și independența acestor indici de referință, ținând seama de cele mai bune practici internaționale, acolo unde este relevant și adecvat²². BCE ar trebui consultată în conformitate cu articolul 127 alineatul (4) și cu articolul 282 alineatul (5) din tratat cu privire la proiecte de legislație națională care conferă sarcini suplimentare BNR în această privință.

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 10 mai 2019.

[semnat]

Președintele BCE

Mario DRAGHI

¹⁷ Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 60, 28.2.2014, p. 34).

¹⁸ Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori și de abrogare a Directivei 87/102/CEE a Consiliului (JO L 133, 22.5.2008, p. 66).

¹⁹ A se vedea articolul 5 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 2008/48/CE și articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf litera (ea) din Directiva 2014/17/UE.

²⁰ Articolul 2 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) 2016/1011.

²¹ Considerentul 14 din Regulamentul (UE) 2016/1011.

²² A se vedea Consiliul Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare (OICU-IOSCO), Principii privind indicii de referință financiari (iulie 2013), disponibil la www.iosco.org.